

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdila a JUDr. Brigity Chrastilové v právní věci **žalobců: a) S. O.**, **b) nezl. T. O., c) nezl. T. O.**, žalobci ad b) a c) zastoupeni žalobkyní ad a) jako zákonnou zástupkyní, všichni zastoupeni JUDr. Petrem Práglem, advokátem, se sídlem Dlouhá 5, Ústí nad Labem, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 15 Az 620/2003 - 12 ze dne 25. 6. 2004,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 29. 1. 2003, č. j. OAM - 585/AŘ - 2002, byl žalobcům (dále jen „stěžovatelé“) zamítnut rozklad a potvrzeno rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 8. 10. 2001, č. j. OAM - 2430/VL - 11 - P17 - 2001, kterým nebyl stěžovatelům udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a nebyla na ně vztažena překážka vycestování podle § 91 téhož zákona. Žalovaný své rozhodnutí odůvodnil tím, že stěžovatelka svou vlast opustila a do České republiky přijela v červnu roku 1998 z ekonomických důvodů. Její výdělek v Mongolsku nestačil ani na pokrytí základních životních potřeb, a proto odjela za manželem, který v České republice pobýval již od roku 1997. Pobytem zde chtěli vyřešit svou životní úroveň a zařadit svého syna do zdejší školy. V roce 2000 se stěžovatelčin manžel vrátil zpět do Mongolska, jelikož navázal nový partnerský vztah. Ona sama byla v té době těhotná.

Pro případ návratu do vlasti se obávala ekonomických potíží a chtěla, aby její syn studoval v České republice. Ze stejných důvodů požádala jménem svým i svých nezletilých dětí v březnu 2001 o azyl. Žalovaný proto po zhodnocení stěžovatelčiných výpovědí neshledal splnění podmínek výše uvedených ustanovení zákona o azylu.

Proti tomuto rozhodnutí podala stěžovatelka jménem svým i jménem svých nezletilých dětí v zákonné lhůtě žalobu ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem, v níž požádala o přehodnocení a znovuposouzení své situace. Dále uvedla, že její syn navštěvuje základní školu a mluví pouze česky, naučit ho mongolský jazyk nelze během několika měsíců. Navíc v Mongolsku přišli o veškeré zázemí a návrat zpět by z nich udělal bezdomovce. Neměla by ani jak uživit své děti.

Rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem blíže označeným v záhlaví byla žaloba stěžovatelů zamítnuta. V odůvodnění krajský soud uvedl, že skutková zjištění, z nichž vycházelo rozhodnutí žalovaného, byla dostatečná a závěry vyjádřené v napadeném rozhodnutí jsou v souladu se zákonem. Soud shledal správným závěr žalovaného, že potíže, které v průběhu řízení před žalovaným stěžovatelka popsala, nezakládají opodstatněnou obavu z pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu. Ona sama ani její nezletilí synové nesplňují podmínky udělení azylu podle § 13 zákona o azylu a žalovaný v jejich případě neshledal ani důvod pro udělení azylu podle § 14 téhož zákona, přičemž jeho správní uvážení nepřísluší soudu přezkoumávat. Rovněž se ztotožnil se závěry žalovaného o neexistenci překážek vycestování podle § 91 zákona o azylu.

Proti tomuto rozsudku podali stěžovatelé včas kasační stížnost, kterou se domáhali jeho zrušení a zároveň požádali o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. V jejím odůvodnění uvedli, že napadené rozhodnutí je nesprávné, zjištěný skutkový stav byl nesprávně posouzen, jelikož nebyl zjištěn skutečný stav věci. V části, kde soud dospěl k závěru, že výrok o neudělení humanitárního azylu nelze přezkoumávat, je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné. Stejně tak se domnívají, že soud se nezabýval jejími námitkami, a to včetně překážek vycestování podle § 91 zákona o azylu. Vzhledem k tomu, že stěžovatelé ad b) a c) jsou nezletilé děti, ponechala stěžovatelka zcela na úvaze kasačního soudu, zda v jejich případě nejsou dány důvody hodné zvláštního zřetele včetně humanitárních. Rovněž ponechala na úvaze soudu, zda nebyla znevýhodněna tím, že výzva podle § 51 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), jí byla zaslána v jazyce, kterému nerozumí. Výslovně pak stěžovatelé uplatnili kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Žalovaný ve svém vyjádření k obsahu kasační stížnosti popírá její oprávněnost, neboť se domnívá, že krajský soud se jeho rozhodnutím zabýval v celém rozsahu. K námitkám nedostatečného zjištění skutečného stavu věci odkázal na stěžovatelčiny výpovědi v průběhu správního řízení. Dále uvedl, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok. Pokud byla stěžovatelce ad a) doručena výzva podle § 51 s. ř. s. zaslána v jazyce českém, pak z okolností případu lze dovodit, že tomuto rozumí. Z výše uvedených důvodů navrhuje zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání jejího odkladného účinku pro nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), a je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatelé byli účastníky řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.),

stěžovatelé jsou zastoupeni advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Z obsahu podání lze dovodit, že stěžovatelé namítají kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., kasační stížnost je tedy přípustná.

Nejvyšší správní soud po zjištění, že kasační stížnost je podána včas a že je přípustná, přezkoumal napadený rozsudek vázán rozsahem i důvody kasační stížnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatelčino tvrzení, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázky související s podmínkami udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, lze podřadit pod důvod kasační stížnosti obsažený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., který spočívá v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky může přitom spočívat v aplikaci nesprávného ustanovení právního předpisu na daný skutkový stav nebo sice v aplikaci správného ustanovení právního předpisu, avšak nesprávně interpretovaného.

Nejvyšší správní soud předně přezkoumal závěry krajského soudu ohledně posouzení skutečnosti, zda byla stěžovatelka ad a) ve své vlasti pronásledována či se takového pronásledování opodstatněně obávala z důvodů její rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů (§ 12 zákona o azylu) a jeho pochybení neshledal. Potíže, jimž se stěžovatelka vycestováním z vlasti vyhýbala, tj. nedostatečný výdělek a problém s hmotným zabezpečením rodiny, nelze v žádném případě považovat za perzekuci vůči stěžovatelce. Stěžovatelka ani jménem svých nezletilých dětí nevyslovila žádnou obavu, kterou by bylo možné podřadit citovanému zákonnému ustanovení.

Stěžovatelé v kasační stížnosti napadají rovněž nesprávnou aplikaci § 14 zákona o azylu žalovaným, tedy nedostatečné posouzení humanitárních důvodů pro udělení azylu. Podle § 14 zákona o azylu lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu, pokud v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12. Není na něj právní nárok a posouzení důvodů žadatelů je otázkou správního uvážení správního orgánu. V otázkách přezkumu správního rozhodnutí, které je ovládáno zásadami správního uvážení, zákon vytváří kriteria, podle nichž a v jejichž rámci se může uskutečnit volba, včetně výběru a zjišťování těch skutečností konkrétního případu, které nejsou správní normou předpokládány, ale uvážením správního orgánu jsou uznány za potřebné pro volbu jeho rozhodnutí. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že ze spisů nevyplývají žádné skutečnosti svědčící o překročení mezí správního uvážení žalovaným nebo o jeho zneužití, neboť žalovaný posoudil osobní situaci stěžovatelů a důvod hodný zvláštního zřetele k udělení humanitárního azylu neshledal. Krajský soud proto aplikoval správný právní předpis, který správně interpretoval. Tato námitka stěžovatelů tedy není důvodná.

Námitky ohledně porušení správního řádu žalovaným v řízení o udělení azylu, lze podřadit pod důvody kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi

v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Nejvyšší správní soud neshledal, že by skutková zjištění, z nichž žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel, neměla oporu ve spisech, nebo s nimi byla v rozporu. Naopak je toho názoru, že zjištění učiněná žalovaným vycházejí zejména ze skutečností, které sdělila sama stěžovatelka jménem svým i svých nezletilých dětí. Nebylo rovněž zjištěno, že by při zjišťování skutkové podstaty byl žalovaným porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem a že by tato skutečnost mohla ovlivnit zákonnost rozhodnutí, a nelze ani dovodit, že by napadené rozhodnutí žalovaného bylo nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost. Skutkový stav tak byl zjištěn řádně a přesně a důkazy, které si žalovaný opatřil, jsou pro posouzení daného případu dostačující. Krajský soud proto nepochybil, když se s rozhodnutím žalovaného ztotožnil. Nejvyšší správní soud tedy důvody tvrzené ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. v posuzované věci neshledal.

Pokud dále stěžovatelé s odkazem na § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tvrdí, že rozsudek krajského soudu je nepřezkoumatelný, pak i tato námitka je sice přípustnou, neboť směřuje proti přezkumu, jak jej provedl krajský soud, není však důvodnou. Rozhodnutí krajského soudu není nesrozumitelné a netrpí ani nedostatkem důvodů rozhodnutí. Nejvyšší správní soud konstatuje, že povinnost soudu vyzvat stěžovatelku k vyjádření, zda souhlasí s rozhodnutím soudu bez nařízení jednání, v jazyce, jemuž rozumí, nemusí ani u cizinky vždy nezbytně znamenat nutnost překládat tuto výzvu do jejího mateřského jazyka. Tato povinnost vzniká pouze v případě, kdy soud zjistí, že účastník řízení neovládá jazyk, v němž se vede řízení. Pokud však stěžovatelka podala žalobu v českém jazyce a o ustanovení tlumočníka nepožádala, krajský soud nepochybil, pokud jí poučení podle § 51 s. ř. s. zaslal v českém jazyce (k tomu srov. rozsudek publikovaný pod č. 686/2005 Sb. NSS). Rovněž tato námitka proto není důvodnou.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Za této procesní situace se již Nejvyšší správní soud samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Stěžovatelé, kteří neměli v tomto řízení úspěch, nemají právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, a proto bylo rozhodnuto tak, že žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. května 2006

JUDr. Milada Tomková

předsedkyně senátu